



Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark Brandenburg

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1842

III. Kaiser Otto der Große stiftet das Erzbisthum Magdeburg und unterwirft demselben auch die Bischöfe von Havelberg und von Brandenburg, ungefähr vom Jahre 968.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54306](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54306)

senſi ſubſcripſi. Odelricus Pergami epiſcopus interſui et ſubſcripſi. Ermenaldus ſanctae regiſſis eccleſiae interſui et ſubſcripſi. Hubertus epiſcopus ſubſcripſi. Milo epiſcopus ſubſcripſi.

Nach dem Codex S. Mauritii fol. 47, 48. Ungenan und lückenhaft abgedruckt in Gercken's Stifthschiſt. v. Brandenburg. S. 338. Buchholz a. a. D. S. 410. König a. a. D. XVI, S. 16.

III. Kaiſer Otto der Große ſtiftet das Erzbisthum Magdeburg und unterwirft demſelben auch die Biſchöfe von Havelberg und von Brandenburg, ungefähr vom Jahre 968.

In nomine ſanctae et indiuiduae trinitatis. Otto, diuina ſauente clementia imperator auguſtus, omnibus fidelibus noſtris epiſcopis ſcilicet et comitibus caeterisque comprouincialibus noſtris aeternam in domino ſalutem et omne bonum. Quoniam augmentum diuini cultus ſalutem et ſtatum eſſe regni uel imperii noſtri credimus, ideo cunctis quibus poſſe ſuppetit modis hoc amplificare tendimus et deſideramus. Igitur magadaburgenti ciuitate, ſicut omnium ueſtrorum nouit caritas, archiepiſcopalem ſedem fieri deſiderantes, oportunitate etiam nunc temporis ad hoc peragendum tempus inuenientes, conſilio uenerabilis archiepiſcopi hattonis et hildewardi epiſcopi ceterorumque fidelium noſtrorum uirum uenerabilem adalbertum epiſcopum, rugis olim praedicatorem deſtinatum et miſſum, archiepiſcopum et metropolitanum totius ultra albam et ſalam ſclauorum gentis, modo ad deum conuerſae uel conuertendae, fieri decreuimus pariter et elegimus, quem et romam pro pallio a domno papa ſuſcipiendo direximus. Et ut haec noſtra electio firmior et ſubnixior fiat, eum ueſtrae caritati dirigitur, et ut a uobis omnibus et uocum acclamatione et manuum deuotione dictus ſuae ſedi inthronizetur, omnimodis deſideramus. Ne uero haec eius electio uel inthronizatio futuris quod abſit temporibus aliquorum ualeat inuidia moleſtari, tres ab illo epiſcopos unum merſeburgo, alterum citicae tertium miſnae in praefentia legatorum domni papae et ueſtra uolumus ordinari, ut haec eadem praefentia ueſtra ante deum et ſanctos eius intentionis noſtrae ſit teſtis futura. Et quia uir uenerabilis hoſo multum iam in eadem ſclauorum gente ad deum conuertenda ſudauit, inter merſeburgentem et citicentem aecceſſiam quum uelit electionem habeat. Altera uero ſecundum conuenientiam noſtram in diſpoſitionem archiepiſcopi noſtri cedat. Vos autem marchiones noſtros uigbertum ſcilicet, uiggerum et guntherium fidelitate uobis debita obteſtamur et admonemus, ne quid in hac ordinatione archiepiſcopo noſtro in uobis obſiſtat, ſed ſecundum diſpoſitionem noſtram et ſuam ut uobis dixerit fiat et quaecumque ab illo audieritis nos uelle ſciatis. Ne uero iidem epiſcopi qui ordinandi erunt pauperes et villanis ſimiles aeſtimentur uolumus, caueatis et conſilio archiepiſcopi et eorum, qui cum illo in natali domni erunt epiſcoporum et comitum, qualiter ſuſtententur inueniatis. Quicquid enim illis impenditur, pro noſtra deo ſalute offertur ueſtraque pro hoc merces apud deum non minorabitur. Super haec domni epiſcopi dudo et dodelinus in archiepiſcopi noſtri electione uolumus ut ſubſcribant et fidem ſubiunctionemque illi promittant. Et ut haec noſtra ueſtraque poſt deum electio firma et ſtabilis perſeueret, cartam uel noticiam hanc in aecceſſia magadaburgenti perpetualiter permanſuram et eorum, quae praediximus, teſtem iugiter futurum ſcribi iuſſimus, quam et manu propria ſubtus firmauimus et anuli noſtri impreſſione ſignari iuſſimus.

Signum domini Ottonis (L. S.) magni et inuictiſſimi imperatoris auguſti.

Nach dem Originale des Geh. Kabinetſ-Archives.

Anmerk. In dorfo: (in einer Handschrift des 10. oder 11. Jahrhunderts der Kubrik) Qualiter adalbertus archiepiscopus in episcopalem sedem primus intronizatus sit. — Ungenau. Abdrücke dieser wichtigen und keineswegs „verdächtigen“ Urkunde findet man bei König a. a. D. XVI, 19 und Leuckfeld antiq. Halb. 656.

IV. König Konrad's Bestätigung des Bisthumes Havelberg, vom Jahre 1150.

In nomine sancte et indiuidue trinitatis. Conradus diuina fauente clemencia Romanorum rex secundus. Si ecclesias dei promouemus et religiosorum episcoporum et precipue fidelium nostrorum pia uota adiuuamus, hoc ad amplificationem imperii nostri et ad salutem anime nostre profuturum speramus. Quam ob rem havelbergensem ecclesiam, ab antecessore nostro pie memorie Ottone magno imperatore in honore sancte dei genitricis Marie fundatam et postea gentilium errore et incurfu nimis desolatam, in nostram tuicionem speciali defensione fuscipimus et venerabilem eisdem ecclesie episcopum Anselmum, qui ad reedificationem et restauracionem sue ecclesie feruentissime laborat, pio studio adiuuare uolumus, quia eum et in religione diu deuotum, et in nostra ac regni fidelitate firmum et stabilem experti sumus. Prefatam itaque ecclesiam presenti priuilegio communimus confirmantes ei quicquid antecessores nostri tres uidelicet Otones et henricus secundus rex contulerunt, hoc est, havelbergensis Ciuitatis medietatem cum omni iure et eiusdem burgwardi medietatem cum omnibus utilitatibus suis. In prouincia Zemzizi in comitatu autem Werenzonis comitis duas villas inmellinga Bum drogawizi et dimidium silue que uocatur poregi cum villis ex ea uel in ea cultis; In prouincia liezizi Merianburg urbem, que et cobelitz, dicitur cum hiis villis priefcipim, Ritzmoc, podesal, cocim, virzenizi, Niecurim, Mileum, Malizi, Malizi zmirdizea, Rabum, priefcipim, iadim et cum toto burgwardo; In prouincia Mutiga in comitatu autem werenzonis XXX mansos (in hiis) in hiis villis Minteshufen, hagerfstein, Aertum, Acieftoum; In villa que dicitur Robeli VI mansos; In prato, quot vulgo dicitur wisch, V mansos; In prouincia Nielietizi Niziem ciuitatem cum toto burgwardo, que ciuitas sita est in comitatu werenzonis; In eadem autem prouincia et in comitatu eiusdem werenzonis legalem decimacionem vna cum illius, quot ad nos pertinet, tributi decimacione; In prouincia choma (sic) Plothi ciuitatem totam; In prouincia deffere wizoca ciuitatem totam et vnam villam thadandorpp; In prouincia linagga pothlustim ciuitatem totam et decimam istarum prouinciarum hoc est zemzizi, lizzizi, Nielieciei, defferi, linagga, Morizi et decimam tributi, quod nobis soluitur de rederi et decimam tocuis tributi, quod nobis de inferiori marcha soluetur. Et quum prenominate ciuitates et ville sepe irruentibus paganis vastate sunt ac depopulate adeo, ut vel nullo uel raro habitatore incolantur, volumus atque precipimus, ut idem episcopus liberam absque contradictione habeat facultatem ibidem ponendi et locandi colonos de quacunque gente voluerit uel habere poterit ea uidelicet libertate, ut nullus dux, nullus marchio, nullus comes seu vicecomes, nullus aduocatus seu subaduocatus aliquam exaccionem exinde extorquere audeat, nullus sibi aliquod dominium ibi usurpare presumat, nullus petitiones publicas ibi faciat, nullus eos ad ligna secanda uel portanda uel faciendas fossatas cogat, nullus alienus aliquid genus grauaminis eis imponere audeat, sed tantummodo soli episcopo havelbergensi de hiis omnibus subiaceant et ei iuxta mandatum suum in hiis ad honorem et utilitatem ecclesie seruiant et nulli homini de aliquo seruicio, nisi ei uel certo misso suo respondeant. Preterea quum pyum est, diu desolate et iam nec reparande ecclesie omnibus modis subuenire, iuxta regalem mansuetudinem censemus et speciali priuilegio nostre maiestatis decernimus, ut quicumque in regno nostro,